

Hrad Gýmeš

Hrad Gýmeš, sonda 9B/2020, zachytená chodba s výlevkou v renesančnej delovej bašte

Hrad Gýmeš, sonda 9C/2020, tretia delová strieľňa na južnej strane renesančnej delovej bašty

Hrad Gýmeš, výber drobných predmetov z vnútorného deštrukčného zásypu delovej bašty predmetu datujeme do zač.16-17. storočia

Hrad Gýmeš. Záverečná komisia P. Lader (Castrum Ghymes) diskutuje s hlavným radcom KPU Nitra Ing. Arch. R. Viršíkom o funkcii chodieb v renesančnej delovej bašte

Miesto výskumu: Jelenec

Poloha: Hrad Gýmeš

Realizácia výskumu:
Márió Bielich

Rok výskumu: 2020

Druh výskumu: pamiatkový výskum

Druh náleziska:
hrad

Datovanie:

17.-18. storočie

Výsledky výskumu.

Archeologický výskum na hrade Gýmeš v roku 2020 priamo nadviazal na výskum z roku 2013, ktorý sa uskutočnil v pôvodnej gotickej bráne a vstupe z delovej bašty. Sonda 9 bola rozšírená južným smerom. V sonde 9 v priestore delovej bašty sme v tejto sezóne identifikovali 3 delové strieľne a 3 chodbové tunely. Strieľňa 1 v severnej časti bašty bola skúmaná v roku 2013 a je už aj zrekonštruovaná. V sonde 9A sme zachytili prvú chodbu, ktorá má 70 cm široký vstup a dĺžku 340 cm. Výška chodby je 150cm. Na konci chodby sa na podlahe nachádza otvor 40 x 60cm, ktorý ústí von z hradby. Sonda 9A pokračovala identifikáciou 2 delovej strieľne. Šírka strieľne vo vnútri je 220 cm. Strelecký otvor je široký 80 cm. V sektore 9B sme zachytili druhú chodbu presne na nároží bašty. Šírka vstupu bola 70 cm. V sektore 9C sme urobili zisťovací rez a budeme pokračovať v roku 2021. Zachytili sme zrážky 3 delovej strieľne a 3 chodbou. V priestore delovej bašty sme identifikovali tri motýľovité delové strieľne, ktoré slúžili na tri väčšie palné zbrane (delá). Medzi nimi sú zachytené tri chodby s výlevkami na konci. Výlevky sú spádované von z hradby, ich funkcie je veľmi nejasná. Mohli by slúžiť na vylievanie odpadu z hradu mimo hradby, možno mohli plniť funkciu smolných nosov, na miesto smoly mohli využívať nejakú inú horúcu tekutinu. Funkciu týchto otvorov objasní ďalší výskum v interiéri ale aj exteriéri delovej bašty. V zásypových vrstvách sondy 9 sa nachádzalo minimum archeologických nálezov, pričom išlo zväčša o zlomky keramiky z 18.-19. storočia. Medzi zaujímavé nálezy patrí hrot šípky z tuľajkou z kuše z konca 15.-16. storočia. Medzi zaujímavé nálezy patrí aj fragment renesančnej kachlice s figurálnym motívom zo 16. storočia.